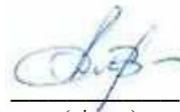

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра менеджменту та бізнес-адміністрування (602)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант освітньої програми

(підпис)

Андрій ДОРОНІН

(ініціали та прізвище)

«29» серпня 2025 р.

**СИЛАБУС
ОБОВ'ЯЗКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ
ПІДПРИЄМСТВА**

(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 07 Управління та адміністрування
(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: 073 Менеджмент
(код і найменування спеціальності)

Освітня програма: Менеджмент
(найменування освітньої програми)

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Силабус введено в дію з 01.09.2025 року

Харків – 2025 р.

Розробник: Гатило В.П., зав. каф. 602, доцент каф.602, к.е.н.

(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

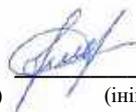
Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри менеджменту та бізнес-адміністрування (602)

Протокол № 1 від « 29 » серпня 2025 р.

Завідувач кафедри, к.е.н, доцент

науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

Валентина ГАТИЛО

(ініціали та прізвище)

Погоджено з представником здобувачів освіти:

Здобувач другого (магістерського) рівня

(підпис)

Крістіна ГОРДІЄНКО

(ініціали та прізвище)

1. Загальна інформація про викладача

Гатило Валентина Петрівна, к.е.н., доцент.

Викладає в університеті з 2006 року.

За останній рік викладає наступні дисципліни:

- Операційний менеджмент;
- Управління ланцюгами поставок;
- Управління конкурентоспроможністю підприємства;
- Логістика;
- Авіаційна логістика
- Інформаційні системи і технології в управлінні;
- Комунікативний менеджмент;
- Управління запасами та складська логістика;
- Економіка та бізнес.

Напрями наукових досліджень: менеджмент, управління людськими ресурсами, логістика, управління іміджем підприємств.

Контактна інформація: v.hatylo@khai.edu

2. Опис навчальної дисципліни

Форми здобуття освіти	<i>Денна, заочна</i>
Семестр	5
Мова викладання	<i>Українська</i>
Обсяг дисципліни: кредити ЄКТС/кількість годин	<i>денна:</i> 5 кредити ЄКТС / 150 годин (аудиторних – 64 годин, з яких: лекції - 32, практичні - 32, СРЗ – 86 години). <i>заочна:</i> 5 кредити ЄКТС / 150 годин (аудиторних – 8 годин, з яких: лекції - 2, практичні - 6, СРЗ – 142 години).
Види навчальної діяльності	Лекції, практичні заняття, самостійна робота здобувача.
Види контролю	поточний, модульний та підсумковий (семестровий) контроль (іспит)
Пререквізити	математика для економістів, економіка підприємства, теорія організацій, менеджмент
Кореквізити	планування діяльності авіапідприємств, методи прийняття управлінських рішень
Постреквізити	бізнес-аналітика, управління конкурентоспроможністю підприємств, кваліфікаційна робота магістра

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти системи сучасних теоретичних знань, прикладних вмінь та фахових компетентностей щодо управління конкурентоспроможністю підприємства в умовах мінливого ринкового середовища. Курс спрямований на розвиток стратегічного мислення, необхідного для об'єктивного оцінювання ринкових позицій організації, ідентифікації ключових факторів успіху, створення стійких конкурентних переваг та забезпечення ефективного функціонування і розвитку бізнесу в довгостроковій перспективі.

Завдання

Основними завданнями дисципліни є вивчення теоретико-методологічних засад конкурентних відносин, оволодіння інструментарієм аналізу конкурентного середовища та методиками кількісного і якісного оцінювання рівня конкурентоспроможності продукції та підприємства. В процесі навчання студенти мають набути навичок проведення конкурентної розвідки та бенчмаркінгу, діагностики внутрішнього потенціалу компанії, а також розроблення й обґрунтування управлінських рішень щодо впровадження ефективних конкурентних стратегій для підвищення ринкової частки та прибутковості суб'єкта господарювання.

Згідно з умовами освітньо-професійної програми «Менеджмент» спец. 073 першого (бакалаврського) рівня здобувачі мають здобути **компетентності**:

Загальні:

ЗК4 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК5 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК10 Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

Спеціальні (фахові):

СК5 Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту,

СК Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.

СК Здатність планувати діяльність організації та управляти часом.

СК10 Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації.

СК12 Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

СК20 Здатність розуміти економічні основи функціонування організації, визначати потреби та напрями раціонального використання ресурсів організації.

Програмні результати навчання:

РНА - Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.

РН5 - Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.

РН6 - Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

PH22 - Уміння розробляти тактичні та оперативні плани поточної діяльності, проекти бізнес-плану; обґрунтовувати інвестиційні проекти та програми стратегічного розвитку промислового підприємства.

4. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль № 1. Уявлення про конкуренцію у сфері виробництва

Тема 1. Вступ. Еволюція поглядів на конкуренцію. Конкуренція: сутність і види. Еволюція поглядів на конкуренцію. Форми конкуренції. Рівні на яких може відбуватися конкуренція. Фактори, що впливають на конкурентну боротьбу.

Тема практичного заняття: Сутність та роль конкуренції в розвитку ринкової економіки

Самостійна робота здобувача: Підготувати аналітичний огляд еволюції економічних поглядів на конкуренцію та навести приклади прояву її цінових і нецінових форм у сучасних умовах.

Тема 2. Підприємство, його види та організаційні форми. Система поглядів на підприємство. Класифікація фірм за організаційно-правовими формами господарювання. Господарчі товариства та об'єднання. Класифікація підприємств за видами господарської діяльності.

Тема практичного заняття: Підприємство, його види й організаційні форми.

Самостійна робота здобувача: Охарактеризувати вплив організаційно-правової форми господарювання та участі в об'єднаннях на формування конкурентного потенціалу підприємства.

Тема 3. Конкурентне середовище підприємства (організації). Середовище досконалої (чистої) конкуренції; середовище монополістичної конкуренції; середовище олігополістичної конкуренції; середовище чистої монополії. Визначення ступеня монополізації ринку. Індекс Херфінделя-Хіршмана.

Тема практичного заняття: Аналіз конкурентного середовища, оцінювання ринкової концентрації та ефективності діяльності підприємства

Самостійна робота здобувача: Характеристика теоретичних ознак та умов функціонування ринків досконалої, монополістичної, олігополістичної конкуренції та чистої монополії.

Тема 4. Аналіз конкурентних сил в галузі. Модель Портера. Оцінювання можливості появи нових конкурентів, споживачів продукції на інтенсивність конкуренції, Визначення впливу постачальників продукції на інтенсивність конкуренції. Визначення загрози від появи товарів-замінників. Оцінювання рівня та інтенсивності конкуренції. Державна політика щодо регулювання конкуренції.

Тема практичного заняття: Конкурентне середовище підприємства.

Самостійна робота здобувача: Аналіз теоретичних засад моделі п'яти сил конкуренції Майкла Портера та інструментів державної антимонопольної політики.

Тема 5. Конкурентоспроможність і конкурентні переваги. Конкурентоспроможність в залежності від рівня та об'єкта аналізу (конкурентоспроможність нації, держави, економіки, галузі, підприємства, продукції). Система факторів конкурентоспроможності фірми. Конкурентні переваги та їх класифікація. Джерела конкурентних переваг.

Тема практичного заняття: Конкурентні стратегії в різних галузевих умовах та особливості ринкової конкуренції

Самостійна робота здобувача: Визначення ієрархії рівнів конкурентоспроможності та класифікація джерел формування стійких конкурентних переваг підприємства.

Тема 6. Методи аналізу конкурентних переваг різних об'єктів. Методи аналізу конкурентних переваг (SWOT, GAP, LOTS, PIMS, "МакКінзі").

Тема практичного заняття:

Самостійна робота здобувача: Дослідження теоретичних обмежень та недоліків застосування класичних матричних методів аналізу конкурентних переваг у сучасних ринкових умовах.

Модульний контроль 1

Змістовний модуль №2. Конкурентоспроможність та конкурентні стратегії

Тема 7. Оцінювання конкурентоспроможності продукції. Комплексний підхід до підвищення якості й конкурентоспроможності продукції. Концепція якості продукції в системі внутрішньофірмового управління. Вибір номенклатури параметрів, які використовуються при оцінюванні конкурентоспроможності. Загальна схема оцінки конкурентоспроможності товару.

Тема практичного заняття: Прикладні аспекти стратегічного аналізу: використання методів SWOT, GAP та матриці "МакКінзі"

Самостійна робота здобувача: Вивчення методичних підходів до розрахунку інтегрального показника конкурентоспроможності та ролі міжнародних стандартів серії ISO у неціновій конкуренції.

Тема 8. Оцінювання конкурентоспроможності торгівельної марки. Ідентифікація конкурентних переваг торгівельної марки. Фактори, що формують рівень конкурентоспроможності торгівельної марки. Оцінювання результатів формування конкурентних переваг торгівельних марок.

Тема практичного заняття:

Самостійна робота здобувача: Ознайомлення з теоретичними моделями капіталу бренду (Brand Equity) та методами фінансової оцінки вартості нематеріальних активів підприємства.

Тема 9. Зміст і структура системи забезпечення конкурентоспроможності. Зміст цільової керованої підсистеми та підсистема забезпечення. Організація прийняття конкурентоспроможних управлінських рішень у керованій підсистемі.

Тема практичного заняття: Діагностика сили бренду та оцінювання конкурентоспроможності торгівельної марки

Самостійна робота здобувача: Дослідження функцій та інструментарію систем конкурентної розвідки (Competitive Intelligence) як складової інформаційного забезпечення управління.

Тема 10. Конкурентні стратегії в сфері великого стандартного виробництва. База і межі великого виробництва. Сутність ефекту масштабу виробництва. Напрями зниження собівартості продукції. Стратегія придушення конкурентів. Умови організації розвитку вузькоспеціалізованого виробництва. Вигоди від диференціації продукції. Стратегія щодо конкурентів. Принцип конкурентного виключення.

Тема практичного заняття:

Самостійна робота здобувача: Характеристика еволюційних етапів розвитку компаній-віолентів («горді леви», «могутні слони», «неповороткі бегемоти») за класифікацією біологічного підходу до конкуренції.

Тема 11. Конкурентні стратегії в сфері малого бізнесу. Гнучкість як центральний елемент стратегії. Стратегія боротьби з конкурентами й різновиди малих фірм.

Тема практичного заняття: Стратегії конкурентної боротьби підприємств великого бізнесу (віолентів) та використання ефекту масштабу

Самостійна робота здобувача: Аналіз особливостей франчайзингу та кластерних об'єднань як специфічних механізмів підвищення конкурентної стійкості малого бізнесу.

Тема 12. Розробка маркетингової стратегії підприємства відповідно до результатів конкурентного аналізу. Конкурентна стратегія та її відповідність діловому навколишньому середовищу. Стратегія в нових і швидкозростаючих галузях. Конкурентна стратегія в галузях, які перебувають у стадії зрілості. Конкурентні стратегії для фірм, які діють у галузях, що перебувають у стадії стагнації або спаду.

Тема практичного заняття: Обґрунтування вибору конкурентної стратегії на різних етапах життєвого циклу галузі

Самостійна робота здобувача: Опрацювання концепції «Стратегії блакитного океану» як методу створення нового ринкового простору замість конкуренції на перенасичених ринках.

Модульний контроль 2

5. Індивідуальні завдання

Навчальним планом передбачено виконання розрахунково-графічної роботи з дисципліни. Розрахункова робота являє собою самостійний вид підготовки

завдання. Індивідуальне завдання за темою «Аналіз конкурентного середовища та комплексна оцінка конкурентоспроможності підприємства». Типове завдання надається здобувачу освіти за варіантами.

6. Методи навчання

При викладанні дисципліни передбачено застосування активних і інтерактивних методів навчання – проблемних та мінілекцій, практичних занять у активній формі, тестування, розв’язання ситуаційних та практичних завдань, розгляд кейсів, ділові ігри.

Основні відмінності активних та інтерактивних методів навчання від традиційних визначаються не тільки методикою і технікою викладання, але і високою ефективністю навчального процесу, який виявляється у: високій мотивації здобувачів; закріпленні теоретичних знань на практиці; підвищенні самосвідомості здобувачів; виробленню здатності ухвалювати самостійні рішення, здібності до колективних рішень; виробленню здібності до соціальної інтеграції; придбанні навичок вирішення конфліктів; розвитку здібності до компромісів.

Лекції, практичні заняття, самостійна робота з навчальною та довідковою літературою, самостійне виконання контрольних робіт (для заочної форми навчання), консультації. За рядом тем лекційного матеріалу передбачено використання мультимедійного обладнання у вигляді тематичних відеороликів, які розкривають суть окремих тем даної дисципліни.

Контроль знань виконується за принципами кредитно-модульної системи і складається з поточного, модульного та підсумкового. Підсумковий контроль проводиться за тестами з кожного змістового модулю та результатами РК. Модульний – за результатами виконання частини комплексного контрольного завдання.

7. Методи контролю

Поточний контроль (теоретичне опитування й розв’язання практичних завдань), модульний контроль (тестування за розділами курсу) та підсумковий (семестровий) контроль (іспит).

Поточний контроль (теоретичне опитування й розв’язання практичних завдань), модульний контроль (тестування за розділами курсу) та підсумковий (семестровий) контроль (іспит).

Оцінювання і перевірка знань студента проводиться в таких формах:

1. На кожному занятті контролюється присутність студента.
2. Перевірка та оцінювання знань студента під час проведення практичних занять.
3. Оцінювання виконання завдань для самостійної роботи.
4. Проведення поточних контрольних робіт (тестування, теоретичні та ситуаційні завдання).
5. Проведення поточного модульного контролю.
6. Проведення іспиту.

Перевірка та оцінювання знань студента під час проведення практичних занять має на меті перевірку рівня володіння теоретичними знаннями з теми практичного заняття та можливість застосовувати їх при вирішенні практичного

завдання. Оцінювання проводиться за 100-бальною системою за такими критеріями:

- 1) ступінь засвоєння теоретичного матеріалу, який розглядається на заняттях, його розуміння;
- 2) ступінь вміння засвоювати компетенції, набуті на практичних заняттях;
- 3) рівень вивчення основної, додаткової рекомендованої літератури, а також сучасної літератури з проблематики певних тем навчальної дисципліни;
- 4) уміння поєднувати теорію з практикою при вирішенні питань, вміння обґрунтовувати прийняті рішення;
- 5) логіка, стиль і структура відповідей на питання в письмовій роботі студента і при усних відповідях в аудиторії;
- 6) вміння студента обґрунтовувати свою позицію, узагальнювати інформацію та робити висновки.

Проведення поточних контрольних робіт (тестування, теоретичні та ситуаційні завдання) відбувається за кожною темою (іноді теми можуть об'єднуватись). Це дає можливість перманентно оцінювати рівень знань студентів з теоретичних питань навчальної дисципліни.

8. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Змістовний модуль 1			
Виконання і захист практичних робіт	0...3	5	0...15
Модульний контроль	0...20	1	0...20
Змістовний модуль 2			
Виконання і захист практичних робіт	0...3	5	0...15
Модульний контроль	0...20	1	0...20
Виконання і захист РГР	0...30	1	0...30
Усього за семестр			0...100

Додаткові елементи навчальної роботи оцінюються і враховуються тільки тоді, коли за кожен елемент навчальної роботи, що входить до змістовних модулів 1 і 2, здобувач отримує не менше, ніж 60% від максимальної кількості балів. Здобувач, який склав усі модульні і поточні контролі (успішно атестований за їх результатами, тобто отримав підсумкову модульну оцінку 60 балів і вище), вважається таким, що склав семестровий контроль, і за його згодою атестується підсумковою модульною оцінкою як семестровою.

Здобувач, який за результатами модульних і поточних контролів атестований «незадовільно», зобов'язаний скласти семестровий контроль (іспит). Здобувач допускається до складання семестрового контролю тільки тоді, коли він виконав усі практичні роботи і розрахункову роботу.

Семестровий контроль можуть складати здобувачі, які бажають підвищити підсумкову модульну оцінку. У цьому випадку зараховується кращий результат.

Прийнята шкала оцінювання

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

Семестровий контроль (іспит) проводиться у разі відмови студента від балів поточного тестування (модульного контролю) й за наявності допуску до іспиту. Допуском до іспиту є виконана та захищена РГР та виконані та захищені практичні роботи (мінімум 10 балів). Під час складання семестрового іспиту студент має можливість отримати максимум 100 балів.

Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Задовільно (60-74). Мати мінімум знань та умінь. Відпрацювати та захистити всі практичні роботи. Вміти самостійно визначати раціональні маршрути постачання.

Добре (75 - 89). Твердо знати мінімум знань, виконати усі завдання. Показати вміння виконувати та захищати всі практичні завдання в обумовленій викладачем строк з обґрунтуванням рішень та заходів, які запропоновано у роботах. Вміти самостійно визначати раціональні маршрути постачання. Знати, як шукати вантаж для водіїв та етапи координування вантажу.

Відмінно (90 - 100). Здати всі контрольні точки з оцінкою «відмінно». Досконально знати всі теми та вміти застосовувати одержані знання

9. Політика навчального курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків. Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Здобувачі освіти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, повинні протягом тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені заняття мають бути відпрацьовані на найближчій консультації протягом тижня після їх пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання пропущених занять шляхом виконання індивідуального письмового завдання.

Дотримання вимог академічної доброчесності здобувачами освіти під час вивчення навчальної дисципліни. Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі освіти мають дотримуватися загальноприйнятих морально-етичних норм

і правил поведінки, вимог академічної доброчесності, передбачених Положенням про академічну доброчесність Національного аерокосмічного університету «Харківський авіаційний інститут» (<https://khai.edu/assets/files/polozhennya/polozhennya-pro-akademichnu-dobrochesnist.pdf>). Очікується, що роботи здобувачів освіти будуть їх оригінальними дослідженнями або міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикавання джерел, списування, втручання в роботу інших здобувачів освіти становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування викладачем незалежно від масштабів плагіату чи обману. У разі виконання індивідуальної самостійної роботи до захисту допускаються реферати, які містять не менше 60 % оригінального тексту під час перевірки на плагіат, есе – 70 %.

Вирішення конфліктів. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, а також правила етичної поведінки регламентуються Кодексом етичної поведінки в Національному аерокосмічному університеті «Харківський авіаційний інститут» (<https://khai.edu/ua/university/normativna-baza/ustanovchi-dokumenty/kodeks-etichnoi-povedinki/>).

10. Методичне забезпечення та інформаційні ресурси

Сторінка дисципліни знаходиться за посиланням:
<https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=4055>

11. Рекомендована література

Базова

1. Лупак Р.Л. Васильців Т.Г. Конкурентоспроможність підприємства: навч. посіб. Львів: Видавництво ЛКА, 2016. 484с.
2. Управління конкурентоспроможністю підприємств: підручник / П'ятницька Г.Т., П'ятницька Н.О., Шумська С.С., Федорченко Н.В., Гелич А.О., П'ятницький Д.В. За заг. ред. д-р. екон. наук., проф. Г.Т. П'ятницької. К.: Видавничий дім «Кондор», 2017. 700с.
3. Управління міжнародною конкурентоспроможністю: навчальний посібник у структурно-логічних схемах/ укладачі: Т.В. Андросова, Л. О. Чернишова.– Х.: ХДУХТ, 2019. 202 с.
4. Леськів Г. З., Франчук В. І., Левків Г. Я., Гобела В. В. Управління конкурентоспроможністю підприємства: навчальний посібник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 220 с.
5. Станіславик О. В. Теоретико-методологічні засади забезпечення конкурентоспроможності промислового комплексу національної економіки: монографія. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 376 с.
6. Станіславик О.В., Коваленко О.М. Принципи побудови системи управління конкурентоспроможністю промислового підприємства. Наукові інновації та передові технології. Серія «Управління та адміністрування». 2023. № 6(20). С. 138-146.

Допоміжна:

1. Дмитрієв І. А., Кирчата І. М., Шершеню О. М. Конкурентоспроможність підприємства : навчальний посібник. Х.: ФОП Бровін О.В., 2020. 340 с.
2. Конкурентоспроможність аграрного підприємства : підручник / За заг. редакцією Шуст О.А. Київ : Вид. «Центр учбової літератури», 2024. 536 с.
3. Конкурентоспроможність підприємства : підручник / П. І. Юхименко та ін. Київ: Центр навчальної літератури, 2020. 320 с.
4. Шевченко Л. С. Конкурентоспроможність бізнесу (підприємства) : навч. посіб. у питаннях і відповідях. Харків : Право, 2022. 312 с.

12. Інформаційні ресурси Інтернет:

1. Інтернет-портал для управлінців: Management.com.ua:
<https://www.management.com.ua>
2. Онлайн-система для бізнесової аналітики «You control»:
<https://youcontrol.com.ua>
3. Center for International Private Enterprise: <https://www.cipe.org>
4. Європейська бізнес-асоціація: <https://eba.com.ua/about-us/>
5. Торгово-промислова палата України: <https://uccr.org.ua/about>
6. Київська торгово-промислова палата <https://kiev-chamber.org.ua/uk/133/>
7. Репозиторій академічних статей, таких як Google Scholar або ResearchGate, для пошуку актуальних наукових досліджень та публікацій з курсу
8. Національна платформа малого та середнього бізнесу: <https://platforma-msb.org>
9. International Organization for Standardization, (ISO): <https://www.iso.org>
13. Онлайн платформа «Prometheus»: <https://prometheus.org.ua>
14. Офіційний сторінка фахового науково-виробничого журналу «Часопис економічних реформ» URL: <http://nti.khai.edu/ojs/index.php/cher/index>.